

АГЕНЦИЈА
ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ
МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ
ЦРКВЕНЕ МУЗИКЕ -
ПРАВОСЛАВНИ СМЕР

Београд, 2021.

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ ЦРКВЕНЕ МУЗИКЕ – ПРАВОСЛАВНИ СМЕР
---------------------	--

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ

КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F 2013	0215 Музика и извођачке уметности
Ниво НОКС -а ²	4
Ниво ЕОК-а ³	4
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	4 године
Предуслови за стицање квалификације	<p>Ниво 1 НОКС-а - основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање, основно музичко образовање и васпитање и положен пријемни испит.</p> <p>Пријемни испит полаже се пре уписа у први разред средње музичке школе и могу му приступити кандидати који имају завршену основну музичку школу и кандидати који немају основну музичку школу, ако претходно положи испит за проверу нивоа знања завршног разреда основног музичког образовања.</p> <p>Кандидати који нису завршили редовно основно образовање, а завршили су основну музичку школу могу да се упишу у средњу музичку школу где похађају наставу из уметничких и стручних предмета.</p>
Облици учења	- Формално образовање
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА

Проходност у систему квалификација	-Ниво 5 НОКС-а; -Ниво 6 НОКС-а (подниво 6.1 и 6.2); -Ниво 7 НОКС-а (подниво 7.1)
Занимање	–
Стандард занимања ⁴	–

¹ Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС- у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

² Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³ Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴ До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Музички извођач црквене музике - православног смер са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, чл.50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације Музички извођач црквене музике - православног смер.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис квалификације

Музички извођач црквене музике - православни смер изводи и интерпретира црквене песме и напеве по којима се пева у српској богослужбеној пракси, изводи хорску партитуру на клавиру, те учествује у богослужбеној пракси у Православној цркви и манастиру.

Обучен је да: изводи црквене песме и напеве по којима пева традиционалним, народним, једногласним напевом; интерпретира црквене напеве у зависности од њиховог значаја, улоге и места у оквиру богослужења; анализира и свира двогласне, трогласне и четворогласне хорске партитуре на клавиру; пева као појац или у хору најчешће приликом венчања, крштења, опела и парастоса.

Вешто комуницира у различитим контекстима и делотворно на једном страном језику, укључујући комуникацију специфичну за контекст богослужбене праксе, активно доприноси неговоњу културе изражавања и уважавања; продуктивно примењује математичке моделе, техничка и технолошка знања и информационо-комуникационе технологије (ИКТ) у решавању проблема; ефикасно учи, усавршава се и развија своју каријеру; активно учествује у иницирању и реализацији пројеката који доприносе добробити заједнице и одрживом развоју.

Активно доприноси неговоњу толеранције, људских права и културне традиције и баштине у оквиру организације и у различитим социјалним контекстима; одговоран је према сопственом здрављу и спреман да се укључи у активности усмерене ка очувању окружења у којем живи и ради.

Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, Музичком извођачу црквене музике – православни смер омогућава запошљавање и наставак школовања.

Компетенције

- Припрема за извођење црквених напева;
- Извођење црквених напева;
- Извођење хорске партитуре на клавиру;
- Учествовање у богослужењу у Православној цркви и манастиру;
- Кључне компетенције.⁵

⁵ На основу: Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС“, бр. 117/13)

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- објасни историјски контекст развоја хришћанске цивилизације од њеног постанка до савременог доба, те место, значај и улогу црквене музике;
- интерпретира садржај текстова главних књига Старог и Новог завета;
- објасни основне елементе у поставци извођачког апарата (правилна импостација, мека атака на тон, правилна артикулација консонаната и уједначености вокала);
- објасни начин обликовања црквених напева (Осмогласник);
- објасни начин певања духовних напева;
- опише структуру хорске партитуре у односу на врсту хора;
- разликује музичке ознаке и „старе кључеве“ у партитури;
- објасни основне појмове о богослужењу (службама) Православне цркве и значење најчешће употребљаваних стручних израза грчког порекла;
- опише структуру црквених служби и улогу богослужбених лица и предмета у богослужењу;
- опише садржај богослужбених књига, минеја, октоиха, часослова и других;
- објасни улогу и место црквених напева у оквиру различитих црквених служби.

Вештине

- изводи техничке вежбе (секунде, терце, кварте, квинте, узлазно и силазно, разложени квинтакорд, навише и наниже) и развија гласовне способности водећи рачуна о чистој интонацији;
- тумачи духовне песме и црквене текстове на црквенословенском језику;
- пева традиционалним, народним, једногласним напевом по записима мелографа (Стевана Стојановића Мокрањца, Корнелија Станковића, Ненада Барачког и других);
- пева црквене напеве на црквенословенском језику певачком техником „legata“;
- врши избор црквених и других напева у зависности од њиховог значаја, улоге и места у оквиру различитих служби Православне цркве;
- интерпретира црквене напеве у зависности од њиховог значаја, улоге и места у оквиру различитих служби Православне цркве;
- технички прилагоди начин свирања различитим захтевима у партитури;
- чита „старе кључеве“ и лакше хорске партитуре с листа;

Вештине

- анализира и свира двогласне, трогласне и четворогласне хорске партитуре на клавиру;
- изводи самостално или групно духовне напеве по којима се пева у српској богослужбеној пракси, као и напеве који нису потписани нотама, које у складу са садржајем, самостално примењује (кроји) на задате текстове на црквенословенском језику по Типику;
- пева као појац или у хору најчешће приликом венчања, крштења, опела, парастоса;
- ефикасно примењује ИКТ у слушању, истраживању, припреми и вредновању извођења музике;
- критички анализира дела уметничке и црквене музике, као сопствено извођење црквене музике;
- успешно управља процесом учења, унапређује своју каријеру и компетенције на основу сопственог искуства и сарадње са верницима и богослужбеним лицима;
- продуктивно користи терминологију богослужбеног језика;
- делотворно и вешто комуницира и активно доприноси неговању културе језичког изражавања;
- делотворно комуницира на једном страном језику, у професионалном и ванпрофесионалном контексту;
- одговорно и продуктивно учествује у животу организације у којој ради и друштвеном животу заједнице;

Способности и ставови

- самостално, одговорно, доследно обавља поверене послове у области црквене музике у складу са професионалним стандардима и црквеним правилима;
- одговорно примењује законит начин употребе књижевних и музичких дела, поштујући ауторска права приликом коришћења преузетих садржаја;
- ефикасно планира и организује време и активности поштујући рокове;
- примењује принцип узајамног слушања и појања у групи у циљу заједничке интерпретације црквене музике;
- систематски примењује одговарајуће процедуре у стицању и одржавању технике извођачког апарата;
- доследно спроводи црквена правила приликом извођења црквених напева и током богослужења;
- испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и инструмента које користи приликом извођења црквене музике и богослужења;
- негује културне навике и дух заједништва кроз присуство на службама у цркви, концертима и групном извођаштву;

Способности и ставови

- испољава сензибилитет за уметничке изразе у различитим медијима и мотивисаност за континуирано развијање естетских музичких критеријума;
- иницира учење, односно активно и одговорно учествује у целоживотном учењу;
- испољава љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима, те ефикасно комуницира са надређеним богослужбеним лицима и верницима;
- активно доприноси очувању музичког наслеђа свога и других народа;
- промовише вредности сарадње у професионалном и животном окружењу и доприноси култури уважавања и сарадње;
- испољава поштовање права других и уважавање културолошких разлика, руководећи се правима и одговорностима које има као припадник заједнице;
- прилагођава се променама, уочава проблеме у раду и учествује у њиховом решавању и у оквиру нестандартних послова;
- испољава позитиван однос према здрављу и заштити животне средине и спреман је да се на том пољу ангажује.

Начин провере остварености исхода учења

Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Оцењивање је описно и бројчано.

Бројчане оцене ученика су:

- одличан (5),
- врло добар (4),
- добар (3),
- довољан (2) и
- недовољан (1).

Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.

Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.).

Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године укључујући годишњи испит и на уметничкој матури.

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације реализатора програма	Одговарајуће образовање: <ul style="list-style-type: none">- нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2), а изузетно одговарајуће образовање- нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2), односно- средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње музичке школе